

Research Article

e-ISSN: 2687-4695

Journal of Economics, Business & Political Studies

Volume: 13, Issue: 1

<http://dergipark.gov.tr/equinox>

A Study on the Financial Literacy Levels of University Students: The Case of Karamanoğlu Mehmetbey University¹

Edanur Ügüten

edanuruguten33@gmail.com

Karamanoğlu Mehmetbey
University

[orcid.org/ 0009-0001-0750-6157](https://orcid.org/0009-0001-0750-6157)

Makbule Altınsoy

altinsoymakbule13@gmail.com

Karamanoğlu Mehmetbey
University

[orcid.org/ 0009-0008-3367-6775](https://orcid.org/0009-0008-3367-6775)

Arzu Özmerdivanlı

ozmerdivanli@gmail.com

Karamanoğlu Mehmetbey
University

[orcid.org/ 0000-0002-2120-3312](https://orcid.org/0000-0002-2120-3312)

Corresponding Author

JEL Code: G53, A22, G59

Received: 27.11.2025

Accepted: 12.03.2026

Available Online: 27.03.2026

To cite this document

Ügüten, E., Altınsoy, M. & Özmerdivanlı, A. (2026). A Study on the Financial Literacy Levels of University Students: The Case of Karamanoğlu Mehmetbey University. *Equinox, Journal of Economics, Business & Political Studies*, 13 (1), 1-23. doi:10.48064/equinox.1831480

Abstract

In recent years, the increasing complexity of financial products traded in the markets, the expansion of financial instruments, rising life expectancy, regulatory arrangements regarding retirement planning, and the impacts of pandemics and economic crises have complicated individuals' financial decision-making processes, thereby underscoring the importance of financial literacy. Financial literacy refers to the attitudes and behaviours demonstrated in making sound financial decisions through the acquisition of adequate financial knowledge. Enhancing the financial literacy awareness of individuals—particularly university students—will contribute to more rational consumption and saving decisions and more effective management of personal assets. This study aims to examine the financial literacy levels of university students. In line with this purpose, a survey was administered to students of the Faculty of Applied Sciences at Karamanoğlu Mehmetbey University, and difference analyses were conducted based on the data obtained. The findings reveal that female students exhibit higher financial literacy levels than male students; students in the Gastronomy program have lower financial literacy levels compared to students in other programs; first-year students display lower levels of financial literacy than upper-year students; and students whose fathers are literate have higher levels of financial literacy than those whose fathers are illiterate or university graduates.

Keywords: Financial Literacy, University Students, Financial Knowledge

¹ TÜBİTAK 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Desteği Programı kapsamında 2024 1. Dönem başvurusu sonucunda kabul edilen projeden türetilmiştir.

Üniversite Öğrencilerinin Finansal Okur Yazarlık Düzeylerinin İncelenmesine Yönelik Bir Araştırma: Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Örneği

Öz

Son dönemde finansal piyasalarda işlem gören ürünlerin daha karmaşık hale gelmesi, finansal araç sayısının artması, insan ömrünün uzaması, emeklilik planlamasına yönelik olarak yapılan düzenlemeler, salgın hastalıklar ve krizler bireylerin finansal kararlar almalarını zorlaştırmış ve finansal okuryazarlığın önemi artmıştır. Finansal okuryazarlık, yeterli finansal bilginin kazanılması suretiyle sağlıklı finansal karar alma yönünde gösterilen tutum ve davranışları kapsamaktadır. Bireylerin özellikle üniversite eğitimi alan öğrencilerin finansal okuryazarlık konusunda bilinçlendirilmesi tüketim ve tasarruf konusunda daha rasyonel kararlar alınmasını ve sahip olunan varlıkların daha iyi yönetilmesini sağlayacaktır. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın amacı doğrultusunda Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi'nde eğitim gören öğrencilerine anket uygulanmış ve elde edilen veriler üzerinden fark analizleri uygulanmıştır. Araştırma sonucunda; kız öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyesinin erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğunu, Gastronomi bölümü öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyesinin diğer bölümlerden daha düşük olduğunu, 1. Sınıf öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyesinin üst sınıflardan daha düşük olduğunu ve babası okuryazar olan öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyesinin babası okuryazar olmayan ve üniversite mezunu olan öğrencilere göre daha yüksek olduğunu gösteren bulgular elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Okuryazarlık, Üniversite Öğrencileri, Finansal Bilgi

1. Giriş

Küresel ve teknolojik gelişmeler finansal piyasalarda kullanılan ürün ve hizmetlerin çeşitlenmesini sağlamıştır. Bununla birlikte 2008 küresel krizi ve Covid-19 pandemisi gibi olaylar artan finansal ürünlere dijital bir boyut kazandırarak finansal sistemin derinliğini ve genişliğini artırmıştır. Finansal sistem dijitalleşirken yeni finansal araç ve ürünler kullanılmaya başlanmış ve bu durum farklı tür ve sayıda çeşitli riskleri de beraberinde getirmiştir. Gelişen bir finansal piyasada bir yandan finansal araçlara yatırım yaparak tasarruf etmek diğer yandan makul bir getiri elde ederken riskten korunmak belirli bir düzeyde finansal bilgi gerektirmektedir. Bireylerin ihtiyacı olan finansal bilginin elde edilme sürecinde finansal okuryazarlık kavramı ön plana çıkmıştır.

Finansal okuryazarlık, bireylerin finansal konularda bilgi edinme, elde edilen bilgileri analiz etme, değerlendirme ve uygulama yeteneği olarak ifade edilebilir (Bakır ve Abdi, 2024). Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD)'ne göre finansal okuryazarlık, bireylerin finansal refahlarını iyileştirmek, ekonomik hayata katılmalarını ve finansal konularda rasyonel kararlar alabilmelerini sağlamak amacıyla finansal riskler ve kavramlar ile ilgili bilgi edinmek ve bu bilgiyi uygulama beceresi elde etmektir (OECD, 2011).

Finansal okuryazarlık kavramı; finansal tutum, bilgi ve davranış olmak üzere üç boyuttan meydana gelmektedir. Finansal bilgi, finansal gelişmeleri izleme, finansal ürün ve hizmetleri karşılaştırma ve bu doğrultuda zamanında rasyonel karar verebilme yeteneğini ifade etmektedir. Literatürdeki araştırmalar, yeterli finansal bilgi düzeyinin menkul kıymet yatırımları ve emeklilik planlaması gibi alanlarda daha olumlu karar süreçlerine katkı sağladığını, ayrıca aşırı borçlanma gibi riskleri azalttığını göstermektedir. Finansal tutum, bireyin finansal olaylara yönelik algı ve değerlendirmelerini; finansal davranış ise karar alma sürecinde sergilenen eylemleri kapsamaktadır. Bu iki unsurun bireyin finansal bilgi düzeyiyle uyumlu olması beklenmektedir (OECD, 2017).

Finansal okuryazarlığın geliştirilmesi, bireylerin finansal kavramları anlamalarını, finansal konularda bilinçli görüş oluşturabilmelerini, finansal bilgiyi kendi ekonomik faydalarına uygun şekilde kullanabilmelerini ve geleceğe yönelik daha sağlıklı finansal kararlar almalarını mümkün kılmaktadır (Kutlu, 2019). Ayrıca finansal okuryazarlığın yaygınlaşması, finansal hataların azalmasına, bireylerin daha yüksek kazanç elde etmesine ve küçük tasarrufların zaman içinde birikerek yatırım araçlarına dönüşmesiyle ülke ekonomisine katkı sağlanmasına zemin hazırlamaktadır (Doğan, 2018; Fettahoğlu, 2015).

Finansal okuryazarlığın gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve davranışların kazandırılabilmesi için bireylerin belirli bir finansal altyapıya sahip olması

gerekmekte olup bu altyapı ancak finansal eğitim yoluyla oluşturulabilmektedir (Karavardar ve Şeyranlıoğlu, 2020). Finansal eğitim; finansal kurumlar, piyasalar ve yatırım araçlarına ilişkin bilgilerin edinilmesini, değerlendirilmesini ve etkin bir biçimde kullanılmasını kapsamaktadır (Özçam, 2006). Her ne kadar finansal eğitimin gerekliliğine ilişkin farklı görüşler bulunsada genel kabul, finansal eğitimin bireylerin bilgi düzeyini artırdığı ve daha rasyonel finansal kararlar almalarına katkı sağladığı yönündedir (Altıntaş, 2008).

Finansal eğitim dünya genelinde çoğunlukla üniversite düzeyinde verilen dersler aracılığıyla kazandırılmakta olup, özellikle gelişmiş ülkelerde üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyine daha fazla önem verilmektedir. Bunun nedeni, üniversite öğrencilerinin genç nüfusu temsil etmeleri, yüksek tüketim eğilimine sahip olmaları ve yakın gelecekte iş hayatına katılacak bireyler olarak ekonomik süreçler üzerinde belirleyici bir role sahip olmalarıdır. Günümüzde iş gücünün önemli bir kısmı üniversite mezunlarından oluştuğu için yükseköğretim düzeyindeki finansal eğitimlerin finansal okuryazarlık üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu kabul edilmektedir (Sevim, 2019; Barış, 2016). Bu doğrultuda bu çalışmada, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyleri incelenmekte ve belirli demografik değişkenlerin bu düzey üzerinde farklılık yaratıp yaratmadığı araştırılmaktadır.

Mevcut literatürde Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi öğrencilerinin finansal okuryazarlığını inceleyen çalışmaların yeterli düzeyde olmaması, çalışmanın özgünlüğünü ve literatüre yaptığı katkıyı göstermektedir. Elde edilen bulgular; üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyesi ile ilgili bilgi toplanması, üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık alanında farkındalıklarının artırılması ve Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü'nde verilen finans derslerinin diğer bölümlere kıyasla öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyesi üzerinde etkili olup olmadığının belirlenmesi açısından önem arz etmektedir.

Çalışmada girişin ardından konu ile ilgili literatür incelenmiş, ardından veri kaynakları ve araştırmanın yöntemi ele alınmış, sonrasında toplanan veriler üzerinden gerçekleştirilen analiz sonuçları değerlendirilmiş ve sonuç bölümü ile çalışma tamamlanmıştır.

2. Literatür İncelemesi

Konu ile ilgili literatür incelendiğinde finansal okuryazarlığın çalışanlar, tüketiciler, kadın girişimciler gibi çeşitli gruplar açısından incelendiği görülmektedir (Klapper vd., 2013; Zvarikova ve Majerova, 2014; Serin vd., 2016; Aksoylu vd., 2017; Şaroğlu, 2018; Münyas, 2021; Yamori ve Ueyama, 2022). Bu çalışmada öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyinin

incelenmesine yönelik ulusal ve uluslararası çalışmalar üzerinde durulacaktır.

Shambare ve Rugimbana (2012) çalışmalarında Güney Afrika'da üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyesini araştırmışlardır. Çalışma kapsamında anket tekniği ile veri elde edilmiş ve Ki Kare ve Cramer's V analizleri uygulanmıştır. Çalışma sonuçları, öğrencilerin orta düzeyde finansal okuryazar olduğunu ve temel finansal kavramların pekiştirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Bayram (2014) tarafından yapılan çalışmada Anadolu Üniversitesi İİBF ve Porsuk MYO öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyi belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmada anket tekniği ile toplanan veriler üzerinden frekans ve Ki Kare analizleri uygulanmıştır. Araştırma sonucunda Porsuk MYO öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyelerinin İİBF öğrencilerine göre daha düşük olduğunu gösteren kanıtlar ortaya konulmuştur.

Kılıç vd. (2015) yaptıkları çalışmada Gaziantep Üniversitesi öğrencilerine uyguladıkları bir anket üzerinden veri toplayarak öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyelerini araştırmışlardır. Bununla birlikte çalışmada çeşitli demografik değişkenler açısından üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyeleri incelenmiştir. Çalışmada elde edilen sonuçlar, öğrencilerin finansal okuryazarlık başarı düzeyinin %48 olduğunu, erkek öğrencilerin finansal okuryazarlık açısından kız öğrencilere göre daha başarılı olduğunu, internet bankacılığı ve kredi kullanımının okuryazarlık düzeylerini etkilediğini göstermektedir. Bununla birlikte çalışma sonucunda öğrencilerin bireysel bankacılık konusunda daha fazla, yatırım konusunda daha az bilgi sahibi oldukları, güncel finans bilgileri konusunda daha fazla duyarlılığa sahip oldukları ortaya konulmuştur.

Kozina ve Ponikvar (2015) tarafından yapılan çalışmada, Slovenya Ljubljana Üniversitesi'nin ekonomi ve eğitim fakültesi öğrencileri üzerinde anket uygulanarak öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyeleri incelenmiştir. Çalışma sonucunda, programlarında ekonomi dersi alan öğrencilerin eğitim fakültesi öğrencilerine göre daha yüksek finansal bilgiye sahip olduklarını gösteren bulgular elde edilmiştir. Sonuçlar, ekonomi/finans derslerine katılımın finansal okuryazarlığa katkı sağladığını göstermektedir.

Felipe vd. (2017) çalışmalarında Meksika'nın kuzeyindeki üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyini araştırmışlardır. Çalışma kapsamında anket kullanılarak toplanan veriler üzerinden yapısal eşitlik modeli kullanılarak analiz gerçekleştirilmiştir. Çalışmada, üniversite öğrencilerinin finansal tutumlarının finansal davranışlarını etkilediği, finansal bilgilerinin finansal davranışlarını etkilemediği, öğrencilerin finansal okuryazarlık başarı seviyesinin düşük olduğu sonucuna varılmıştır.

Kocabıyık ve Teker (2018) tarafından yapılan çalışmada Süleyman Demirel Üniversitesi öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyini incelenmiştir. Öğrencilere uygulanan anket aracılığıyla toplanan veriler üzerinden Mann-Whitney U testi yapılmıştır. Çalışma sonucunda finansal okuryazarlık açısından erkeklerin kadınlara göre daha başarılı olduklarını, annelerin eğitim seviyesinin öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyini etkilemediğini ve iktisadi ve idari bölümlerde okuyan öğrencilerin diğer bölüm öğrencilerine göre daha başarılı olduklarını gösteren bulgular elde edilmiştir.

Oseifuah vd. (2018) çalışmalarında Gana'nın kuzey bölgesindeki üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyelerini araştırmışlardır. Çalışmada özellikle cinsiyet, yaş, öğrenim programı, öğrenim yılı, ebeveyn gelir düzeyi ve öğrencinin mali durumunun finansal okuryazarlıkla ilişkili olup olmadığı incelenmiştir. Anket tekniği ile elde edilen verileri analiz etmek için lojistik regresyon ve Ki-Kare yöntemleri kullanılmıştır. Çalışma sonuçlarına göre; öğrencilerin para yönetimi konusundaki deneyimleri, finansal okuryazarlıklarını olumlu yönde etkilemekte, finansal okuryazarlık, öğrencilerin tasarruf eğilimlerini etkilememekte ve öğrencilerin aylık cep harçlıkları arttıkça tasarruf eğilimleri de artmaktadır.

Philippas ve Avdolulas (2019) çalışmalarında Yunanistan'da finansal kırılganlık, finansal okuryazarlık ve finansal refah kavramları arasındaki ilişki üniversite öğrencileri özelinde incelemişlerdir. Anket ile elde edilen veriler çapraz tablolu, ki-kare testleri, lojistik regresyonlar ve marjinal etki yöntemleri kullanılarak analiz edilmiştir. Sonuçlar, erkek öğrencilerin, harcama kaydı tutan öğrencilerin ve babaları yüksek eğitilmiş olanların finansal okuryazarlık seviyesinin daha yüksek olduğunu ve finansal okuryazarlığı yüksek olan öğrencilerin beklenmedik bir finansal şokla daha iyi başa çıkabildiğini göstermektedir.

Bağcı ve Arabacı (2019) çalışmalarında Aksaray Üniversitesi İİBF öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeylerini araştırmışlardır. Çalışmada ortaya konulan sonuçlar öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyesinin çok düşük olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte çalışma sonucunda; babanın mesleği, ailenin geliri, kredi kartına sahip olma, kredi kartının asgari tutarını ödeyebilme, kredi kartı limiti, gelir-gider düzeyi, finansal okuryazarlık eğitimi, temel finans bilgisi, finansal okuryazarlık yeterliliği ve hangi finansal araçlara hangi bilgi kaynakları kullanılarak yatırım yapıldığı gibi faktörlerin finansal okuryazarlık seviyesini etkilediği görülmüştür.

Sönmez ve Kılıç (2020) tarafından yapılan çalışmada Kastamonu Üniversitesi Bankacılık ve Finans bölümünde eğitim gören öğrencilerin finansal okuryazarlık, finansal tutum ve finansal bilgi ile ilgili davranışları incelenmiştir. Ki kare analizinin yapıldığı çalışma sonucunda yaş ve cinsiyet dışındaki demografik değişkenler ile finansal okuryazarlık seviyesi arasında anlamlı ilişkiler ortaya konulmuştur. Bununla birlikte çalışmada, finansal

tutum ve finansal okuryazarlık seviyesi arasında da anlamlı ilişkilerin olduğunu gösteren bulgular elde edilmiştir.

Tekin ve Dursun (2021) yaptıkları çalışmada Adnan Menderes Üniversitesi Nazilli İİBF öğrencilerinin finansal okuryazarlık çerçevesinde bilgi, tutum ve davranış düzeylerini araştırmışlardır. Anket tekniği ile elde edilen veriler üzerinden frekans, faktör, bağımsız gruplar t testi, ANOVA ve Ki-Kare analizleri yapılmıştır. Çalışma sonuçları; finansal okuryazarlık ile ebeveynlerin eğitim durumları arasında bir ilişki olmadığını; finansal okuryazarlık ile cinsiyet arasında ilişki olduğunu; finansal kavramların bilinirlik düzeyi ile cinsiyet ve bölüm arasında ilişki olduğunu ve hazine bonusu, ek limit, faiz oranları ve risk-getiri oranları, kavramlarının öğrenciler tarafından en fazla bilinen finansal kavramlar olduğunu göstermektedir.

Ninan ve Kurian (2021) çalışmalarında Hindistan'da finansal okuryazarlığın üniversite öğrencilerinin finansal davranışları üzerindeki etkisini analiz etmişlerdir. Ayrıca çalışmada, cinsiyet, ders türü ve gelir gibi çeşitli demografik faktörlerin öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyesini nasıl etkilediği de incelenmektedir. Anket üzerinden elde edilen veriler bağımsız örneklem t testi, ANOVA ve regresyon analizine tabi tutulmuştur. Çalışma sonucunda, finansal okuryazarlığın öğrencilerin finansal davranışları üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisi olduğu ve öğrencilerin demografik özellikleri ile finansal okuryazarlık arasında anlamlı bir ilişki olduğu yönünde bulgular elde edilmiştir.

Tüfekçi ve Dilek (2022) tarafından yapılan çalışmada Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyleri incelenmiştir. Anket aracılığıyla toplanan veriler kullanılarak t-testi ve ANOVA analizleri yapılmıştır. Çalışma sonucunda üst sınıftaki öğrencilerin finansal okuryazarlıklarının hazırlık sınıfı öğrencilerinden daha yüksek olduğu, Finans ve Bankacılık Bölümü öğrencilerinin İlahiyat Bölümü öğrencilerine göre finansal okuryazarlık açısından daha başarılı olduğu ve ailesinin geliri yüksek olan öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyelerinin ailesinin geliri düşük olan öğrencilere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Khalisharani vd. (2022) çalışmalarında Endonezyalı ve Malezyalı lisans öğrencileri arasında finansal okuryazarlığın ve finansal davranışa yönelik tutumun etkisini analiz etmişlerdir. Veriler, kolayda örnekleme tekniği kullanılarak anket yoluyla toplanmıştır. Çalışma sonuçları genel olarak, öğrencilerin finansal okuryazarlıklarının orta seviyede, finansal tutum ve davranışlarının ise zayıf olduğunu ortaya koymuştur. Bununla birlikte çalışmada, Endonezyalı öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyelerinin Malezyalı öğrencilerden daha iyi olduğu, Malezyalı öğrencilerin ise daha iyi finansal tutum ve davranış puanlarına sahip olduğu yönünde kanıtlar elde edilmiştir. Çoklu regresyon sonuçları, finansal tutumun Endonezyalı ve Malezyalı öğrenciler ve grup arasında finansal davranış üzerinde olumlu bir

etkiye sahip olduğunu, finansal okuryazarlığın Malezya hariç, katılımcılar arasında finansal davranışlar üzerinde olumsuz bir etkisinin olduğunu ve yaş, not ortalaması ve gelir gibi öğrenci özelliklerinin finansal davranışlar üzerinde önemli bir etkisinin olmadığını göstermektedir.

Yürük (2023) çalışmasında Dicle Üniversitesi öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyini araştırmıştır. Çalışmada anket tekniği ile elde edilen veriler t testi ve ANOVA gibi analizlere tabi tutulmuştur. Çalışma sonucunda elde edilen bulgular erkek öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyelerinin kız öğrencilere göre daha düşük olduğunu göstermektedir.

Blay vd. (2024) çalışmalarında Gana'da finansal okuryazarlık ve borsa katılımının belirleyicilerini ve Gana'daki üniversite öğrencileri arasında finansal okuryazarlık ve borsa katılımı arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Anket ile elde edilen veriler ANOVA ve çoklu regresyon analizi kullanarak analiz edilmiştir. Çalışmanın bulguları, öğrencilerin bileşik faiz, paranın zaman değeri, enflasyon, hisse senetleri, tahviller, yatırım fonları ve yatırım riski çeşitlendirmesi dahil olmak üzere çeşitli finansal okuryazarlık alanlarında sınırlı bilgiye sahip olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca, çalışma erkek, yaşlı, lisansüstü öğrencileri ve daha fazla çalışma deneyimine sahip olanların nispeten finansal okuryazarlık düzeyinin daha yüksek ve borsa faaliyetlerinde aktif katılımcılar olduğunu belirlemiştir. Bununla birlikte Gana'da finansal okuryazarlık ile borsa katılımı arasında pozitif bir ilişki olduğunu gösteren kanıtlar elde edilmiştir.

3. Araştırmanın Örneklemi

Bu çalışmada Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyi incelenmekte ve demografik özelliklerin finansal okuryazarlık düzeyi açısından farklılık yaratıp yaratmadığı araştırılmaktadır. Araştırmanın evrenini Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Bankacılık ve Sigortacılık, Gastronomi ve Mutfak Sanatları, Rekreasyon Yönetimi, Turizm Rehberliği, Uluslararası Ticaret ve Lojistik ve Yeni Medya ve İletişim bölümlerinde kayıtlı olan öğrenciler oluşturmaktadır. 2024-2025 eğitim öğretim yılı itibarıyla Uygulamalı Bilimler Fakültesi bünyesinde kayıtlı olan öğrenci sayısı 1079'dur. Araştırma kapsamında aşağıdaki denklem kullanılarak örneklem sayısı belirlenmiştir (Barlett vd., 2001):

$$n_o = \frac{t^2 \times pxq}{d^2} \quad n_1 = \frac{n_o}{1 + n_o / \text{Anakütle}} \quad (1)$$

Yukarıdaki denklemde t belirli bir güven düzeyine karşılık gelen tablo z değerini (burada %5 anlamlılık düzeyinde 1,96 alınmıştır), d (0,05) hata payını, p (0,5) olayın gözlemlenme oranını, q (0,5) olayın gözlemlenmeme oranını ve n_1 örneklem sayısını ifade etmektedir. Denklem 1'de güven aralığı

%95, hata payı %5 olarak alınmış ve 1079 kişilik bir evrende örneklem sayısı 283 olarak belirlenmiştir. Sonrasında Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Bankacılık ve Sigortacılık, Gastronomi ve Mutfak Sanatları, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Yönetimi ve Yeni Medya ve İletişim bölümlerinde eğitimine devam eden 245 öğrenciye ulaşılarak anket formlarının Mayıs – Haziran 2025 tarihleri arasında doldurulması sağlanmıştır. Rekreatasyon Yönetimi, Turizm Rehberliği bölümleri Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi'nin Ermenek yerleşkesinde olduğundan bu bölümlerde eğitim gören öğrencilerin ankete katılımları sağlanamamıştır.

Araştırmada veri toplama yöntemi olarak anket tekniği kullanılmıştır. Anket formu Kılıç vd. (2015) tarafından Gaziantep Üniversitesi öğrencileri üzerinde uygulanan anket soruları kullanılarak oluşturulmuştur. Söz konusu anket sekiz bölümden meydana gelmektedir. Birinci bölümde, öğrencilerin genel ekonomi ve finans (EF), ikinci bölümde bankacılık (BB), üçüncü bölümde emeklilik ve sigortacılık (ES), dördüncü bölümde finansal tablolar (FT), beşinci bölümde yatırım (YA), altıncı bölümde vergi ve mevzuat (VM) ve yedinci bölümde genel matematik ve faiz (MF) kavramları ile ilgili sorular yer almaktadır. İlk altı bölümde yer alan sorular “Doğru”, “Yanlış” ve “Fikrim Yok” cevap seçeneklerine sahiptir. Yedinci bölüm soruları faiz ve genel matematik hesaplamalarını içermekte olup çoktan seçmeli bir yapıya sahiptir. Anketin sekizinci bölümü ise öğrencilere ilişkin cinsiyet, yaş, bölüm, kredi kartı kullanma durumu, internet bankacılığı kullanma durumu ve bireysel emeklilik sistemine gibi demografik sorulardan oluşmaktadır. Anket verileri SPSS paket programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Bu çalışma etik kurul izni gerektirmekte olup Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'nun 24.04.2025 tarih ve 05-2025/149 sayılı kararı ile araştırma için gerekli izin alınmıştır.

4.Araştırmanın Yöntemi

Çalışma kapsamında öncelikle verilerin normal dağılıp dağılmadığı incelenmiştir. Normal dağılıma ilişkin olarak Shapiro-Wilk ve Kolmogorov-Smirnov testleri ile basıklık ve çarpıklık değerleri kullanılmıştır. Ardından demografik özellikler arasında finansal okuryazarlık seviyeleri açısından istatistiksel olarak farklılık olup olmadığının belirlenmesinde fark analizleri uygulanmıştır.

Finansal okuryazarlık seviyesinin; kredi kartı kullanımı, cinsiyet, bireysel emeklilik sistemine katılım durumu ve internet bankacılığı kullanımı unsurları açısından farklılık gösterip göstermediği belirlenirken iki bağımsız örneklem t testi uygulanmıştır. İki bağımsız örneklem t testi, iki farklı örneklem grubunun belirli bir faktöre ait ortalamalarını karşılaştırmakta olup testin sıfır hipotezi örneklem arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmektedir (Gürbüz ve Şahin, 2018; Mishra vd., 2019).

Bölüm, sınıf, babanın ve annenin eğitim seviyesi gibi demografik özelliklerin finansal okuryazarlık seviyesi açısından farklı olup olmadığı varyans analizi ile belirlenmeye çalışılmıştır. Varyans analizi ikiden fazla grubun ortalamalarının birbirine eşit olup olmadığını tespit etmek için kullanılmaktadır. Varyans analizinde bağımsız değişkenler faktör olarak ifade edilmekte olup tek bir faktöre ilişkin ikiden fazla grubun ortalamaları tek yönlü ANOVA testi ile karşılaştırılmaktadır. Bu testin sıfır hipotezi grup ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olmadığını ifade etmektedir. Gruplar arasında farklılık olması halinde, farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Post Hoc testleri kullanılmaktadır (Gürbüz ve Şahin, 2018). Çalışmanın hipotezleri aşağıdaki gibi ifade edilebilir.

H1: Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyeleri, cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H2: Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyeleri, bölümlerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H3: Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyeleri, sınıflarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H4: Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyeleri, kredi kartı kullanım durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H5: Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyeleri, internet bankacılığı kullanım durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

H6: Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyeleri, bireysel emeklilik sistemine katılım durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

5. Bulgular

Çalışma kapsamında gerçekleştirilen analizler sonucunda elde edilen bulgulara bu bölümde yer verilmiştir. Araştırmaya katılım sağlayan bireylerin demografik bilgileri Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1: Katılımcılara İlişkin Demografik Bilgiler

Cinsiyet	Frekans	Yüzde (%)	Bireysel Sistemine Durumu	Emeklilik Katılım	Frekans	Yüzde (%)
Kadın	115	46,9	Evet		47	19,2
Erkek	130	53,1	Hayır		198	80,8
Babanın Eğitim Seviyesi	Frekans	Yüzde (%)	Bölüm		Frekans	Yüzde (%)
Okuryazar değil	9	3,7	Bankacılık		78	31,8
Okuryazar	9	3,7	Gastronomi		64	26,1
İlköğretim	89	36,3	Uluslararası ticaret ve lojistik yönetimi		67	27,3
Lise	87	35,5	Yeni Medya		36	14,7
Üniversite	48	19,6	Kredi Kartı Kullanım Durumu		Frekans	Yüzde (%)
Lisansüstü	3	1,2	Evet		155	63,3
Annenin Eğitim Seviyesi	Frekans	Yüzde (%)	Hayır		90	36,7
Okuryazar değil	13	5,3	Sınıf		Frekans	Yüzde (%)
Okuryazar	9	3,7	1		98	40
İlköğretim	129	52,7	2		49	20
Lise	67	27,3	3		98	40
Üniversite	24	9,8	İnternet Bankacılığı Kullanım Durumu		Frekans	Yüzde (%)
Lisansüstü	3	1,2	Evet		236	96,3
			Hayır		9	3,6

Tablo 1 göz önünde bulundurulduğunda katılımcıların %46,9'unun kadın, %53,1'inin ise erkek öğrencilerden oluştuğu görülmektedir. Bununla birlikte çalışmaya katılanların büyük bir bölümü Bankacılık ve Sigortacılık bölümü (%31,8) ve 1. ve 3. Sınıf öğrencilerinden (%40) oluşmaktadır. Anketi cevaplayan öğrencilerin babalarının ve annelerinin eğitim seviyesi büyük oranda ilköğretim (sırasıyla %36,3 ve %52,7) düzeyindedir. Çalışmaya dahil olan öğrencilerin büyük bir bölümü kredi kartı (%63,3) ve internet bankacılığı (%96,3) kullanırken, bireysel emeklilik açısından birçoğunun (%80,8) sisteme katılımı bulunmamaktadır.

Tablo 2: Normal Dağılıma İlişkin Test Sonuçları

	Kolmogorov-Smirnov		Shapiro-Wilk		Çarpıklık	Basıklık
	İst.	p	İst.	p	İst.	İst.
EF	0,110	0,000	0,962	0,000	-0,182	-0,433
BB	0,183	0,000	0,903	0,000	-0,652	-0,431
ES	0,211	0,000	0,884	0,000	-0,577	0,680
FT	0,184	0,000	0,892	0,000	-0,304	-0,875
YA	0,165	0,000	0,906	0,000	0,070	-1,191
VM	0,237	0,000	0,854	0,000	-0,830	-0,341
MF	0,189	0,000	0,892	0,000	-0,243	-1,257
FO	0,058	0,047	0,985	0,009	-0,385	0,261

Öğrencilerin finansal okuryazarlık bilgi düzeylerini ölçmek için yedi alt kategori (EF, BB, ES, FT, YA, VM, MF) içerisinde sorulan sorulara verilen cevaplar üzerinden her bölüm için başarı puanı elde edilmiştir. Bununla birlikte bütün kategorilerin toplamı üzerinden finansal okuryazarlık genel başarı puanı (FO) hesaplanmıştır. Söz konusu değişkenlerin normal dağılıp dağılmadığı Shapiro Wilk ve Kolmogorov-Smirnov, testleri ile basıklık ve çarpıklık değerleri kullanılarak tespit edilmeye çalışılmış ve Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2’de yer alan bütün değişkenlerin Shapiro-Wilk ve Kolmogorov-Smirnov testlerine ilişkin p değerleri 0,05’ten küçüktür. Bu durumda sıfır hipotezinin reddedildiği ve verilerin normal dağılmadığı söylenebilir. Bununla birlikte çarpıklık ve basıklığın ± 2 aralığında değer alması halinde verilerin normal dağılım gösterdiği belirtilmektedir (George ve Mallery, 2020). Değişkenlere ait çarpıklık ve basıklık değerleri ± 2 aralığında olması verilerinin normal dağıldığını göstermektedir. Her bir kategori için elde edilen puanların demografik değişkenlere göre aldığı değerler Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3. Demografik Özelliklere Ait Başarı Puanları

		EF	BB	ES	FT	YA	VM	MF	FO
Cinsiyet	Genel Ortalama	13,62	10,52	8,84	6,90	6,82	9,26	7,37	62,70
	Kadın	14,22	10,87	8,83	6,61	7,40	9,43	7,85	64,63
	Erkek	12,10	9,73	8,17	6,76	5,98	8,74	6,73	57,58
Bölüm	Bankacılık	13,50	12,41	10,04	7,33	7,09	10,05	6,10	65,68
	Gastronomi	11,11	7,92	6,03	5,33	5,33	6,61	5,84	47,69
	Uluslararası Ticaret ve Lojistik	13,76	9,70	8,55	7,18	7,28	9,75	9,39	65,12

Yönetimi									
Yeni Medya		14,50	10,83	9,33	6,81	6,83	10,00	8,31	66,11
Babanın Eğitim Seviyesi	Okuryazar değil	11,11	5,89	8,00	5,33	5,00	7,11	8,11	50,22
	Okuryazar	17,56	13,89	10,56	9,67	8,56	9,67	8,89	78,11
	İlköğretim	12,70	10,78	8,66	6,48	6,37	8,87	6,91	60,15
	Lise	14,17	10,26	8,09	6,40	7,05	9,44	7,48	62,37
	Üniversite	11,13	9,17	8,31	7,08	6,19	8,79	7,02	56,98
	Lisansüstü	17,67	15,00	12,33	10,00	9,67	12,33	7,33	83,00
Annenin Eğitim Seviyesi	Okuryazar değil	13,23	9,62	9,54	7,00	4,69	8,54	7,77	59,92
	Okuryazar	12,78	10,67	8,11	5,11	6,22	8,89	6,67	57,78
	İlköğretim	13,03	10,56	8,32	6,86	7,16	9,16	7,42	61,87
	Lise	13,04	10,04	8,69	6,51	6,13	9,06	7,09	59,97
	Üniversite	13,04	8,92	7,88	6,29	6,13	8,46	6,71	57,00
	Lisansüstü	17,67	15,00	12,33	10,00	9,67	12,33	8,00	84,00
Sınıf	1	12,40	9,17	7,65	6,37	6,06	8,42	6,66	56,09
	2	14,90	11,31	8,14	7,12	6,90	9,51	7,04	64,35
	3	12,89	10,84	9,48	6,80	7,10	9,48	7,96	63,96
Kredi Kartı Kullanımı	Evet	13,05	10,51	8,77	6,94	6,94	9,30	7,32	62,15
	Hayır	13,17	9,84	7,99	6,27	6,14	8,64	7,14	58,71
İnternet Bankacılığı Kullanımı	Evet	13,03	10,28	8,48	6,73	6,58	9,03	7,31	60,83
	Hayır	15,50	9,88	9,00	6,00	8,63	10,13	6,38	64,88
Bireysel Emeklilik Sistemine Katılım	Evet	13,49	10,68	8,94	6,66	6,43	9,19	8,57	63,32
	Hayır	13,00	10,17	8,37	6,70	6,70	9,03	6,94	60,31

Tablo 3 incelendiğinde; cinsiyete göre kız öğrencilerin, bölüm bazında Yeni Medya bölümü öğrencilerinin, eğitim açısından anne ve babası lisansüstü eğitim seviyesine sahip öğrencilerin, sınıfa göre 2. Sınıf öğrencilerinin, kredi kartı kullanımı fazla olan öğrencilerin, internet bankacılığı kullanmayan ve bireysel emeklilik sistemine katılımı olan öğrencilerin finansal okuryazarlık puanının daha yüksek olduğu ve öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyesinin yüksek olduğu (%62,70) görülmektedir.

Alt kategoriler bazında finansal tablolar bölümü dışındaki her bölümde kız öğrencilerin daha başarılı olduğu; temel düzeyde ekonomi ve finans bölümünde Yeni Medya öğrencilerinin, bankacılık, sigortacılık, finansal tablolar ve vergi konularında Bankacılık bölümü öğrencilerinin, yatırım ve faiz kategorisinde Lojistik bölümü öğrencilerinin daha başarılı olduğu, Gastronomi bölümü öğrencilerinin tüm kategorilerde daha düşük puan aldığı söylenebilir.

Faiz bölümü dışında tüm bölümlerde babası lisansüstü eğitim seviyesine sahip olan öğrencilerin daha başarılı, faiz kategorisinde ise babasının eğitim düzeyi okuryazar olan öğrencilerin en yüksek, babası okuryazar olmayan

öğrencilerin ise en düşük puana sahip olduğu ve bütün kategorilerde annesi lisansüstü eğitim seviyesine sahip olan öğrencilerin daha başarılı olduğu, kategori bazında düşük puan alanların annenin eğitim seviyesine göre farklılık gösterdiği görülmektedir.

Emeklilik ve sigortacılık, yatırım ve faiz kategorisinde 3. Sınıf, ekonomi ve finans, bankacılık, finansal tablolar ve vergi bölümlerinde 2. Sınıf öğrencilerinin daha başarılı olduğu, 1. Sınıf öğrencilerin tüm kategorilerde daha düşük puan aldığı söylenebilir.

Temel düzeyde ekonomi ve finans bölümü dışında tüm kategorilerde kredi kartı kullanan öğrencilerin; temel düzeyde ekonomi ve finans, sigortacılık, yatırım ve vergi kategorilerinde internet bankacılığı kullanmayan öğrencilerin puanı daha yüksek, bankacılık, finansal tablolar ve faiz kategorilerinde ise internet bankacılığı kullanan öğrencilerin puanı daha yüksektir.

Finansal tablolar bölümü dışındaki tüm bölümlerde bireysel emeklilik sistemine katılan öğrencilerin puanı daha yüksek, finansal tablo kategorisinde ise sisteme katılmayanların puanı daha yüksektir. Öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyesinin demografik değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediği bağımsız örneklem t testi ve ANOVA testi ile araştırılmıştır. Kredi kartı kullanım durumu, cinsiyet, bireysel emeklilik sistemine katılım durumu ve internet bankacılığı kullanım durumu değişkenlerine ait t testi sonuçları Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4. Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

				Grup	n	Ort.	Ss.	t Testi	
								t	p
Cinsiyet				Kadın	115	64,63	18,660	2,873	0,004*
				Erkek	130	57,58	19,667		
Kredi Kartı Kullanım Durumu				Evet	155	62,15	19,467	1,343	0,181
				Hayır	90	58,71	19,269		
İnternet Bankacılığı Kullanım Durumu				Evet	236	60,83	19,481	-0,578	0,564
				Hayır	8	64,88	18,581		
Bireysel Emeklilik Sistemine Katılım Durumu				Evet	47	63,32	19,908	0,953	0,341
				Hayır	198	60,31	19,317		

Tablo 4'te yer alan bulgulara göre finansal okuryazarlık seviyesi açısından kız ve erkek öğrenciler arasında farklılık bulunmaktadır ($p < 0,05$). Kız öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyesine ilişkin ortalama (64,63) erkek öğrencilerin ortalamasından (57,58) daha yüksektir. Buna göre kız öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyesinin erkek öğrencilere göre daha

yüksek olduğu söylenebilir. Bununla birlikte bireysel emeklilik sistemine dahil olma durumu, kredi kartı kullanım durumu ve internet bankacılığı kullanım durumu ile ilgili gruplarda finansal okuryazarlık açısından anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir. Bölüm, sınıf, babanın ve annenin eğitim seviyesi gibi demografik değişkenlerin finansal okuryazarlık seviyesi açısından farklılık gösterip göstermediğini test eden tek yönlü ANOVA analizi sonuçları Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Tek Yönlü ANOVA Analiz Sonuçları

	Grup	n	Ort.	Ss		K.T.	sd	K.O.	F	p
Babanın Eğitim Seviyesi	Okuryazar değil	9	50,22	22,393	G.A.	6133,270	5	1226,654		
	Okuryazar	9	78,11	19,618	G.İ.	85948,755	239	359,618		
	İlköğretim	89	60,15	17,646	Top.	92082,024	244		3,411	0,005*
	Lise	87	62,37	18,315						
	Üniversite	48	56,98	21,791						
	Lisansüstü	3	83,00	12,124						
Annenin Eğitim Seviyesi	Okuryazar değil	13	59,92	17,675	G.A.	2244,846	5	448,969		
	Okuryazar	9	57,78	29,503	G.İ.	89837,179	239	375,888		
	İlköğretim	129	61,87	17,267	Top.	92082,024	244		1,194	0,313
	Lise	67	59,97	21,076						
	Üniversite	24	57,00	22,128						
	Lisansüstü	3	84,00	13,856						
Sınıf	1	98	56,09	20,500	G.A.	3764,912	2	1882,456		
	2	49	64,35	15,746	G.İ.	88317,112	242	364,947	5,158	0,006*
	3	98	63,96	19,171	Top.	92082,024	244			
Bölüm	Bankacılık	78	65,68	16,672	G.A.	15124,687	3	5041,562		
	Gastronomi	64	47,69	19,957	G.İ.	76957,338	241	319,325		
	Uluslararası Ticaret ve Lojistik Yönetimi	67	65,12	17,961	Top.	92082,024	244		15,788	0,000*
	Yeni Medya	36	66,11	16,188						

Tablo 5 incelendiğinde finansal okuryazarlık seviyesinin; babanın eğitim seviyesi, bölüm ve sınıf değişkenleri açısından farklılık gösterdiği görülmektedir (sırasıyla $F = 3,411$ ve $p < 0,05$, $F = 5,158$ ve $p < 0,05$, $F = 15,788$ ve

$p < 0,05$). Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için Post Hoc testlerinden biri olan Tukey HSD testi uygulanmış ve sonuçlar Tablo 6, 7 ve 8’de sunulmuştur.

Tablo 6. Bölüme İlişkin Çoklu Karşılaştırma Tukey HSD Analiz Sonuçları

Bağımlı Değişken	(I) Bölüm	(J) Bölüm	Ort. Farkı (I-J)	Std. Hata	p
FO	Bankacılık	Gastronomi	17,992*	3,014	0,000
		Uluslararası ticaret ve lojistik yönetimi	0,560	2,977	0,998
		Yeni Medya	0-,432	3,601	0,999
	Gastronomi	Bankacılık	-	3,014	0,000
		Uluslararası ticaret ve lojistik yönetimi	17,992*	3,123	0,000
		Yeni Medya	17,432*	3,723	0,000
	Uluslararası ticaret ve lojistik yönetimi	Bankacılık	-	18,424*	0,000
		Gastronomi	-0,560	2,977	0,998
		Yeni Medya	17,432*	3,123	0,000
	Yeni Medya	Bankacılık	-0,992	3,693	0,993
		Gastronomi	0,432	3,601	0,099
		Uluslararası ticaret ve lojistik yönetimi	18,424*	3,723	0,000

Tablo 6’da elde edilen bulgulara göre; bölüm öğrencileri arasında Gastronomi bölümü öğrencileri aleyhine finansal okuryazarlık seviyesi anlamlı bir farklılık göstermektedir. Bu durumda Bankacılık, Yeni Medya ve Lojistik bölümü öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyesi Gastronomi bölümü öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyelerinden daha yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 7. Sınıfa İlişkin Çoklu Karşılaştırma Tukey HSD Analiz Sonuçları

Bağımlı Değişken	(I) Sınıf	(J) Sınıf	Ort. Farkı (I-J)	Std. Hata	p
FO	1	2	-8,255*	3,342	0,038
		3	-7,867*	2,729	0,012
	2	1	8,255*	3,342	0,038
		3	,388	3,342	0,993
	3	1	7,867*	2,729	0,012
		2	-,388	3,342	0,993

Tablo 7 incelendiğinde sınıflar arasında 1. Sınıflar aleyhine finansal okuryazarlık seviyesi açısından anlamlı bir farklılık olduğu gözlemlenmektedir. Bu durumda 2.ve 3. Sınıfta eğitim gören öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyesinin 1. sınıfta bulunan öğrencilere göre daha yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 8. Baba Eğitim Seviyesine İlişkin Çoklu Karşılaştırma Tukey HSD Analiz Sonuçları

Bağımlı Değişken	(I) Babanın Eğitim Seviyesi	(J) Babanın Eğitim Seviyesi	Ort. Farkı (I-J)	Std. Hata	p
FO	Okuryazar değil	Okuryazar	-27,889*	8,940	0,025
		İlköğretim	-9,924	6,633	0,667
		Lise	-12,146	6,640	0,449
		Üniversite	-6,757	6,888	0,924
		Lisansüstü	-32,778	12,642	0,103
	Okuryazar	Okuryazar değil	27,889*	8,940	0,025
		İlköğretim	17,965	6,633	0,077
		Lise	15,743	6,640	0,171
		Üniversite	21,132*	6,888	0,029
		Lisansüstü	-4,889	12,642	0,999
	İlköğretim	Okuryazar değil	9,924	6,633	0,667
		Okuryazar	-17,965	6,633	0,077
		Lise	-2,222	2,859	0,971
		Üniversite	3,167	3,396	0,938
		Lisansüstü	-22,854	11,132	0,316
	Lise	Okuryazar değil	12,146	6,640	0,449
		Okuryazar	-15,743	6,640	0,171
		İlköğretim	2,222	2,859	0,971
		Üniversite	5,389	3,410	0,612
		Lisansüstü	-20,632	11,136	0,434
	Üniversite	Okuryazar değil	6,757	6,888	0,924
		Okuryazar	-21,132*	6,888	0,029
		İlköğretim	-3,167	3,396	0,938
		Lise	-5,389	3,410	0,612
		Lisansüstü	-26,021	11,286	0,196
	Lisansüstü	Okuryazar değil	32,778	12,642	0,103
		Okuryazar	4,889	12,642	0,999
		İlköğretim	22,854	11,132	0,316
		Lise	20,632	11,136	0,434
		Üniversite	26,021	11,286	0,196

Tablo 8’de yer alan sonuçlara göre babanın eğitim seviyesini gösteren gruplar arasında babası okuryazar olan öğrenciler lehine finansal okuryazarlık açısından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Başka bir ifade ile babası okuryazar olan öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyesi, babası okuryazar olmayan ve üniversite mezunu olan öğrencilere göre daha yüksektir.

6.Sonuç

Toplunun temel yapı taşı olan bireylerin finansal okuryazarlık seviyesinin artırılması açısından eğitim sürecinde öğrenilen bilgilerin ve kazanılan davranışların önemi büyüktür. Eğitim süreci içerisinde üniversite döneminde alınan finansal eğitimler de finansal okuryazarlık konusunda büyük ölçüde farkındalık yaratabilmektedir. Bu nedenle üniversite öğrencilerinin finansal

okuryazarlık seviyesinin incelenmesi ve elde edilen bulgular çerçevesinde farkındalık oluşturulması önem arz etmektedir. Bu bağlamda çalışma kapsamında üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyeleri incelenmiştir. Bu çerçevede Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi Bankacılık ve Sigortacılık, Gastronomi ve Mutfak Sanatları, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Yönetimi ve Yeni Medya ve İletişim bölümlerinde eğitimine devam eden 245 öğrenciye uygulanan anket üzerinden veriler elde edilmiştir.

Anket formunun hazırlanmasında Kılıç vd. (2015) tarafından Gaziantep Üniversitesi öğrencileri üzerinde uygulanan anket sorularından faydalanılmıştır. Anket içerisinde yer alan sorular öğrencilerin; yatırım, genel ekonomi ve finans, vergi ve mevzuat, emeklilik ve sigortacılık, bankacılık, finansal tablolar ve matematik ve faiz hesaplamaları konusundaki bilgi düzeylerini incelemeyi amaçlamaktadır. Ankette alt kategorilerde yer alan sorulara verilen cevaplar göz önünde bulundurularak öğrencilerin finansal okuryazarlık puanları elde edilmiştir. Hem finansal okuryazarlık hem de alt bölümler açısından elde edilen puanlar demografik değişkenlere göre değerlendirilmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyelerinin demografik değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediği bağımsız örneklem t testi ve tek yönlü ANOVA analizleriyle belirlenmeye çalışılmıştır.

Demografik değişkenlerin finansal okuryazarlık başarı puanı için elde edilen ortalamaları dikkate alındığında cinsiyete göre kız öğrencilerin, bölüm bazında Yeni Medya bölümü öğrencilerinin, eğitim açısından anne ve babası lisansüstü eğitim seviyesine sahip öğrencilerin, sınıfa göre 2. Sınıf öğrencilerinin, kredi kartı kullanan öğrencilerin, internet bankacılığı kullanmayan ve bireysel emeklilik sistemine katılımı olan öğrencilerin finansal okuryazarlık puanının daha yüksek olduğu görülmektedir. Bununla birlikte bağımsız örneklem t testi ve tek yönlü ANOVA analizleri sonucunda elde edilen sonuçlar; kız öğrencilerin finansal okuryazarlık başarı düzeyinin erkek öğrencilere göre, Bankacılık, Yeni Medya ve Lojistik bölümü öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyesinin Gastronomi bölümü öğrencilerine göre, 2.ve 3. Sınıf öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyesinin 1. Sınıf öğrencilerine göre ve babası okuryazar olan öğrencilerin finansal okuryazarlık başarı düzeyinin babası okuryazar olmayan ve üniversite mezunu olan öğrencilere göre daha iyi olduğunu göstermektedir.

Çalışmada elde edilen bulgular Yürük (2023), Ninan ve Kurian (2021), Tekin ve Dursun (2021), Bağcı ve Arabacı (2019), Kocabıyık ve Teker (2018), Kılıç vd. (2015) ve Kozina ve Ponikvar (2015) tarafından yapılan çalışma sonuçları ile benzerlik göstermektedir.

Çalışma kapsamında ankete katılan Bankacılık ve Sigortacılık, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Yönetimi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları ve Yeni Medya

ve İletişim bölümü öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyelerinin genel olarak yüksek olduğu (%62,7) görülmektedir. Finans derslerinin fazla olduğu Bankacılık bölümünde bazı alt kategoriler ve finansal okuryazarlık seviyesi açısından yüksek puanlar elde edilmesi, verilen finansal eğitimin finansal okuryazarlığa katkı sağladığını göstermiştir. Bununla birlikte anne ve babası lisansüstü eğitim mezunu olan öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyesinin yüksek olması, finansal okuryazarlığın desteklenmesinde aile bireylerinin eğitiminin önemli olduğunu vurgulamaktadır. Ayrıca kız öğrencilere göre finansal okuryazarlık seviyesi düşük olan erkek öğrencilerin finansal okuryazarlık açısından desteklenmesi gerekmektedir. Buna ilaveten kredi kartı kullanımının ve bireysel emeklilik sistemine dahil olmak gibi finansal okuryazarlığa katkı sağladığı söylenebilir.

Fark analizlerinde ortaya çıkan, Gastronomi bölümünde finansal okuryazarlık seviyesinin diğer bölümlerden daha düşük olduğu yönünde elde edilen sonuçlar, bu bölümde finans derslerinin müfredata yerleştirilerek öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyesinin desteklenmesi gerektiğini ortaya koymuştur. Bununla birlikte 1. sınıfların finansal okuryazarlık seviyesinin diğer sınıflardan düşük olduğu gösteren sonuçlar çerçevesinde, finansal okuryazarlığın artırılması için birinci sınıf müfredatlarına finansal okuryazarlığı destekleyen derslerin konulması tavsiye edilebilir.

Çalışma kapsamında kullanılan anketten elde edilen bulguların sadece Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi öğrencileri için genellenebilir olması, elde edilen bulguların belirli sınırlılığa sahip olduğunu göstermektedir. Sonuçların ulusal düzeyde tartışılabilmesi açısından, Türkiye’de bulunan tüm üniversite öğrencilerinin katılımıyla, daha fazla sayıda analiz yöntemiyle çok yönlü ve ulusal çalışmaların yapılması önerilebilir.

Kaynakça

- Aksoylu, S., Boztosun, D., Altınışik, F. & Baraz, E. H. (2017). A baseline investigation of financial literacy levels: The case of Kayseri province. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 75, 229 – 246. <https://doi.org/10.25095/mufad.399911>
- Altıntaş, K. M. (2008). *Bireysel yatırımcılar açısından finansal eğitimin önemi*. Sigorta Araştırma ve İnceleme Yayınları. İstanbul.
- Bağcı, H., & Arabacı, S. M. (2019). Finansal okuryazarlık düzeyinin ve finansal okuryazarlığı etkileyen faktörlerin belirlenmesi. *Business & Management Studies: An International Journal*, 7(3), 68-88. <http://dx.doi.org/10.15295/bmij.v7i3.1232>
- Bakır, M., & Abdi, Y. (2024). Eğitimin finansal okuryazarlık düzeyine etkisi: üniversite bölümleri arasında bir analiz. *Journal of Economics, Finance and Sustainability*, 2(1), 36-62.
- Barış, S. (2016). Finansal okuryazarlık ve bütçeleme davranışı: Üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma. *TESAM Akademi Dergisi*, 3(2), 18-38.
- Barlett, J. E., Kotrlik, J. W. & Higgins, C. C. (2001). Organizational research: Determining appropriate sample size in survey research. *Information Technology, Learning, and Performance Journal*, 19(1), 43-50.
- Bayram, S. S. (2014). Finansal okuryazarlık ve para yönetimi davranışları: Anadolu Üniversitesi öğrencileri üzerine uygulama. *Business & Management Studies: An International Journal*, 2(2), 105-135. <https://doi.org/10.15295/bmij.v2i2.68>
- Blay, M. W., Musah, A., Ayariga, C., & Okyere, D. O. (2024). Determinants of financial literacy and its effect on stock market participation among university students in Ghana. *International Journal of Economics and Financial Issues*, 14(2), 15.
- Doğan, D. (2018). Kuşaklar arasındaki finansal okuryazarlık seviyesi üzerinde sosyal medya ile kitle iletişim araçlarının etkisinin irdelenmesi [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Sakarya Üniversitesi.
- Felipe, I. J. D. S., Ceribeli, H., & Lana, T. Q. (2017). Investigating the level of financial literacy of university students. *Revista de Administração, Contabilidade e Economia-RACE*, 16. <https://ssrn.com/abstract=3087554>
- Fettahoğlu, S. (2015). Hane halkının finans eğitimi ve finansal okuryazarlık düzeyleri üzerine Kocaeli'nde bir araştırma. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 67, 101-116. <https://doi.org/10.25095/mufad.396581>

- George, D. & Mallery, P. (2020). *SPSS For Windows Step by Step. A Simple Study Guide and Reference*. Boston: Pearson Education, Inc.
- Gürbüz, S. & Şahin, F. (2018). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri: Felsefe, yöntem, analiz* (Gözden geçirilmiş ve güncellenmiş 5. baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Karavardar, A., & Şeyranlioğlu, O. (2020). Finans eğitiminin finansal okuryazarlık üzerindeki etkisi: Giresun üniversitesi öğrencilerine yönelik bir araştırma. *Mali Çözüm Dergisi*, 30(162).
- Khalisharani, H., Johan, I. R., & Sabri, M. F. (2022). The influence of financial literacy and attitude towards financial behaviour amongst undergraduate students: A cross-country evidence. *Pertanika Journal of Social Sciences & Humanities*, 30(2). <https://doi.org/10.47836/pjssh.30.2.03>
- Kılıç, Y., Ata, H. A. & Seyrek, İ. H. (2015). Finansal okuryazarlık: Üniversite öğrencilerine yönelik bir araştırma. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (66), 129-150.
- Klapper, L., Lusardi, A. & Panos, G. A. (2013). Financial literacy and its consequences: Evidence from Russia during the financial crisis. *Journal of Banking & Finance*, 37, 3904-3923. <http://dx.doi.org/10.1016/j.jbankfin.2013.07.014>
- Kozina, F. L., & Ponikvar, N. (2015). Financial literacy of first-year university students: The role of education. *International Journal of Management, Knowledge and Learning*, 4(2), 241-255.
- Kocabıyık, T., & Teker, T. (2018). Finansal okuryazarlık: Süleyman Demirel Üniversitesi öğrencileri üzerine bir araştırma. *Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(2), 117-144. <https://doi.org/10.30692/sisad.440645>
- Kutlu, A. (2019). Finansal okuryazarlık ile bütçeleme ve tasarruf davranışı: Manisa Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü öğrencileri üzerine bir araştırma [Yayımlanmış yüksek lisans tezi]. Manisa Celal Bayar Üniversitesi.
- Mishra P., Singh, U., Pandey, C. M., Mishra, P. & Pandey, G. (2019). Application of Student's t-test, analysis of variance, and covariance. *Annals of Cardiac Anaesthesia*, 22(4), 407-411
- Münyas, T. (2021). Mali müşavir adaylarının finansal okuryazarlık tutum ve davranışlarıyla ilgili bir inceleme. *Muhasebe ve Denetime Bakış*, 20(62), 23-244.
- Ninan, M., & Kurian, A. (2021). A study on the impact of financial literacy on the financial behaviour of college students. *International Journal of*

Innovative Research in Engineering & Multidisciplinary Physical Sciences, 9(4), 17-22.

- OECD (2011). Measuring financial literacy: core questionnaire in measuring financial literacy: Questionnaire and guidance notes for conducting an internationally comparable survey of financial literacy. Paris: OECD, <http://www.oecd.org/dataoecd/44/53/49319977.pdf> (25.10.2024).
- OECD. (2017). Improving financial literacy analysis of issues and policies. OECD Publishing, Paris.
- Oseifuah, E., Gyekye, A., & Formadi, P. (2018). Financial literacy among undergraduate students: Empirical evidence from Ghana. *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*, 22(6), 1-17.
- Özçam, M. (2006). Yatırımcı eğitimi: Dünya uygulamaları ve Türkiye için öneriler. *Sermaye Piyasası Kurulu Araştırma Raporu*, Ankara.
- Philippas, N. D., & Avdoulas, C. (2019). Financial literacy and financial well-being among generation-Z university students: Evidence from Greece. In *Financial literacy and responsible finance in the FinTech era* (pp. 64-85). Routledge.
- Şaroğlu, H. (2018). Kamu çalışanlarının finansal okuryazarlık düzeyinin belirlenmesi: Tunceli ilindeki kamu çalışanları üzerine bir uygulama [Yayınlanmış yüksek lisans tezi]. Fırat Üniversitesi.
- Serin, H., Şahin, Y. & Durgun, M. (2016). The determination of economic literacy level of forest products industry managers: A sample of Kahramanmaraş province. *Türkiye Ormancılık Dergisi*, 12(2), 215-221.
- Sevim, U. (2019). Lisans düzeyinde verilen finans eğitiminin bireylerin finansal okuryazarlık düzeylerine etkisi üzerine bir değerlendirme. G. Karavardar (Ed.) içinde, *İşletme Eğitiminde Güncel Yaklaşımlar* (s. 143-169). Ankara: Gazi Kitabevi.
- Shambare, R., & Rugimbana, R. (2012). Financial literacy among the educated: An exploratory study of selected university students in South Africa. *Thunderbird International Business Review*, 54(4), 581-590. <https://doi.org/10.1002/tie.21485>
- Sönmez, Y., & Kılıç, E. (2020). Finansal okuryazarlık düzeylerinin belirlenmesine yönelik bir araştırma: Kastamonu Üniversitesi örneği. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 10(2), 479-497. <https://doi.org/10.30783/nevsosbilen.676553>
- Tekin, B., & Dursun, V. (2021). Üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeylerinin tespit edilmesi: Adnan Menderes Üniversitesi İİBF öğrencileri örneği. *Çukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler*

Fakültesi Dergisi, 25(2), 239-267.
<https://doi.org/10.51945/cuiibfd.841560>

Tüfekçi, M. T., & Dilek, Ö. (2022). Finansal okuryazarlık düzeyi üzerine bir araştırma: Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi örneği. *The Journal of International Scientific Researches*, 7(1), 99-113.
<https://doi.org/10.23834/isrjournal.1038112>

Yamori, N. & Ueyama, H. (2022). Financial literacy and low stock market participation of Japanese households. *Finance Research Letters*, 44, 1-5. <https://doi.org/10.1016/j.frl.2021.102074>

Yürük, M. F. (2023). Finansal okuryazarlık düzeylerinin belirlenmesine yönelik bir araştırma: Dicle üniversitesi örneği. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (33), 426-452.

Zvarikova, K., & Majerova, J. (2014). Financial literacy in the Slovak Republic. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 10, 1106-1115.